

و تبادل نظر می پردازند. همچنین در این بازار امکان تماشای مستندهای تولید مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی و آثار ارائه شده به دبیر خانه جشنواره در فضای ویدئو لابیوری، فراهم است. پیشنهاد تغییر فضای اجرایی بازار فیلم با هم‌اندیشی سید محمدمهدی طباطبایی‌نژاد، مر تفضی رزاق کریمی، محمد افریه، بهمن آقایی، شیرین نادری، محمد اطیابی، کناویون شهبایی، وحید اسفندیاری، علی قاسمی، مرجان علیزاده و مریم‌تقیی در مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی مطرح شد.

نگاه دبیر جشنواره درباره ترکیب هیئت داوری بخش شهید آوینی

فیلم‌های شهید آوینی عصری غیر از تهییج دارد

سید محمدمهدی طباطبایی‌نژاد درباره دلایل انتخاب محمد داودی، محمدرضا جعفری جلوه و امیر خوراکیان به عنوان هیئت داوران بخش آوینی جشنواره سینما حقیقت‌گفت‌واقعیات این است که درباره بخش آوینی این نکته را مدنظر داشتیم که چه پدیده‌ای در حوزه فیلمسازی شهید آوینی، او را از دیگر فیلمسازان متمایز کرده که در نهایت به این نتیجه رسیدیم فیلم‌های شهید آوینی عصری غیر از تهییج دارد. وی اضافه کرد: تکنیک و توانایی شهید آوینی تنها در ساخت یک فیلم مستند نیست، بلکه نگاه معرفتی آوینی وجه تمایز او با سایر فیلمسازان است. با توجه به نگاه معرفتی شهید آوینی بد ندیدم که در ترکیب هیئت داوران نیز از افرادی که علاوه بر شناخت از تکنیک‌های سینما متوجه معرفت فیلمسازان در آثارشان هستند، استفاده کنیم. به نقل از خبرگزاری مهر، دبیر هشتمین جشنواره

سینما حقیقت در پاسخ به این که به نظر می‌رسد محمدرضا جعفری جلوه به عنوان یک مدیر سینمایی وقت لازم برای بررسی آثار را ندارد، گفت: اتفاقاً محمدرضا جعفری جلوه یکی از داورانی بود که بر اساس نظم ویژه خود فیلم‌ها را حتی بدون کوچک‌ترین وقفه مورد داوری قرار داد. ضمن این که من سال‌ها با این مدیر سینمایی کار کردم و شناخت خوبی از نوع نگاه وی به سینما دارم. وی متذکر شد: محمدرضا جعفری جلوه از بسیاری از فیلمسازان تراز اول از ساختار فیلم شناختش بیشتر است، اما همیشه اولویت برای او معرفت فیلمساز و پشتوانه فکری‌اش است. طباطبایی‌نژاد درباره محمد داودی نیز گفت: همچنین محمد داودی علاوه بر این که فیلمبردار خبره، مستندساز و تهیه‌کننده سینماست و وجه ممیزی او معرفت و عرفانی است که در آثارش دیده می‌شود.

که به آثار دارند، بوده است. جایزه شهید آوینی که مختص فیلم‌های مستند حوزه مقاومت، انقلاب اسلامی و دفاع مقدس است، امسال به عنوان بخش ویژه هشتمین جشنواره بین‌المللی فیلم مستند ایران سینما حقیقت برگزار شده که در آن ۲۴ فیلم با هم به رقابت می‌پردازند و در آیین اختتامیه این رویداد، از سه مستندساز برگزیده این بخش تقدیر به عمل خواهد آمد. جایزه برگزیدگان این بخش هم تندیس جایزه شهید آوینی، دیپلم افتخار و مبلغ ۱۲۰،۰۰۰، ۸۰ میلیون ریال برای کارگردانان سه فیلم مستند بلند، نیمه‌بلند و کوتاه برگزیده هیئت داوری است. ضمن این که تهیه‌کننده و سایر عوامل فیلم‌های منتخب بخش جایزه شهید آوینی نظیر پژوهشگر، تصویربردار، صدابردار، تدوینگر و... امکان برگزیده شدن در بخش اصلی جشنواره را نیز دارند.

نگاهی به «سفر به آمادای» ساخته فرهاد افشین‌پور در گفتگو با صبا:

حیات وحش یک سرزمین کهن

مر تفضی ده‌آیادی: فرهاد افشین‌پور متولد شهر گچساران، در استان کهگیلویه و بویر احمد در رشته مدیریت تحصیل کرده و فیلمسازی را به روش تجربی آموخته است. پیش از این سه فیلم به نام‌های «دنا» به سفارش گروه مستند شبکه چهار (سال تولید: ۱۳۸۹)، «زندگی در قلب دنا» (سال تولید: ۱۳۹۰) و «پرندگان در سرزمین پرف و آفتاب» (سال تولید: ۱۳۹۱) با همکاری شبکه استانی دنا ساخته است که هر سه در جشنواره‌های پیشین سینما حقیقت حضور داشته و در این بین، فیلم «پرندگان در سرزمین پرف و آفتاب» موفق به دریافت جایزه بهترین فیلم علمی و زیست‌محیطی از هفتمین دوره این جشنواره شده است.

نامی از دل قرن‌ها قبل از میلاد

به بهانه حضور فیلم مستند «سفر به آمادای» در هشتمین جشنواره سینما حقیقت، افشین‌پور در خصوص ساخت این فیلم در گفتگو با خبرنگار صبا گفت: فیلم «سفر به آمادای» در حقیقت چهارمین فیلم من است که در جشنواره هشتم شرکت دارد. پیش از هر چیز باید بگویم «امادای» به معنای محل تجمع ماده است. وی افزود: این نام ۸۰۰ سال پیش از میلاد مسیح در کتیبه «تینگلتر اول» - پادشاه آشور - آمده و نخستین نامی است که به طور رسمی به این سرزمین اطلاق شده است. البته همدان در طول تاریخ نام‌های دیگری هم داشته است. مانند امدانه یا هگمتانه که همگی آن‌ها به نسبت جدیدتر هستند.

او در خصوص موضوع فیلم گفت: موضوع این فیلم تاریخی نیست و این نام زیبا بهانه‌ای برای آغاز سفر رؤیایی به این سرزمین باستانی است. باید گفت اگر چه اوازه این سرزمین به علت تاریخ کهن آن است اما جاذبه طبیعی و متنوع آن نیز از جایگاه مهمی برخوردار است.

دعوت به کار به دلیل کسب‌جوایز فجر و سینما حقیقت

افشین‌پور در پاسخ به این سؤال که چطور شد استان همدان را برای ساخت فیلم انتخاب کردید، گفت: من در مرکز سیمای استان‌ها یا دو فیلم قبلی شناخته شده بودم و بر اساس نمره‌هایی که در ارزیابی سازمان کسب کردم و همچنین تریب‌هایی که در دو جشنواره متوالی فجر و سینما حقیقت به دست آوردم، مورد توجه مدیران شبکه‌های مختلف استانی واقع شدم و از من دعوت

نقش مرکز بیشتر به یک نقش حمایتی تبدیل شود. به نظر من دانش با رانته‌خواری گسترش پیدا نمی‌کند بلکه باید بستر را برای افراد علاقه‌مند فراهم کنیم تا این از طریق به گسترش دانش کمک کنیم.

اینطور که در خبرها آمده بود قرار است هم‌زمان با جشنواره سینما حقیقت چهار کتاب هم رونمایی شود؟ همینطور است. در این جشنواره چهار کتاب در شاخه‌های مختلف مستند و با رویکردهای متفاوت منتشر می‌شود، یکی از این کتاب‌ها نوشته ضابطی جهرمی است. این اثر به چگونگی گسترش زمینه دانش در مستند می‌پردازد. شاپور عظیمی هم در کتابش به خاطرات مستندسازان جهان می‌پردازد. با خواندن این کتاب، مستندسازانی که در داخل کشور فعالیت می‌کنند، بی‌می‌برند که بسیاری از مشکلاتی که سر راه مستندسازها وجود دارد حالت شخصی ندارد و بسیاری از افراد در سراسر جهان با آن مواجه هستند. احمد طلیعی‌نژاد هم کتابی را در قالب مستندهای عاشورایی را هم در ایام جشنواره رونمایی می‌کند. این اثر هم در نوع خودش بسیار مفید و خواندنی است. کتاب چهارم هم تألیف آقای عبدالعلی‌زاده است. این اثر از نگاه اهل نظر به سینما و جهان ایرانی می‌پردازد.

در این جشنواره چهار کتاب نوشته ضابطی جهرمی است. این اثر به چگونگی گسترش زمینه دانش در مستند می‌پردازد. شاپور عظیمی هم در کتابش به خاطرات مستندسازان جهان می‌پردازد

چه حوزه‌هایی؟ درس گفتارهایی را در مرکز گسترش مستند ایجاد کردیم و این درس گفتارها را در قالب هشت سی‌دی آموزشی ارائه دادیم. ضمن این که نمایش‌های هنثگی را با حضور افراد برجسته به شکل منظمی برگزار کردیم. هدف ما بر این بود که باتوجهی را برای دوست‌داران آثار مستند ایجاد کنیم تا آنجا با حضور استاد‌های این عرصه به نقد و تحلیل آثار مختلف در این حوزه بپردازند، برگزار این برنامه باعث می‌شود، افرادی که در این کلاس‌ها شرکت می‌کنند با فنون نقد در جمع آشنا شوند و در نتیجه‌های جدیدی برایشان باز شود.

نحوه انتشار و انتشار کتاب‌ها به چه شکل است؟ از طریق جشنوری پژوهشی که در مرکز وجود دارد، این نیازسنجی انجام می‌شود و کتاب‌هایی بر اساس این نیازها تألیف و ترجمه می‌شود و در اختیار مخاطبان قرار می‌گیرد، این شورا از افراد صاحب نامی نظیر محمد تهامی‌نژاد، دکتر نامور مطلق، محمود اربابی و... تشکیل شده است.

نحوه واگذاری کتاب‌ها به بخش خصوصی به چه شکل است؟

طی این سال‌ها نشران زیادی بودند که علاقه داشتند که در این حوزه کار کنند ولی شرایط نامناسبی که در نشر وجود داشت باعث شد که آن‌ها وارد فرایند نشر کتاب‌های مرکز گسترش نشوند اما شرایطی را ایجاد کردیم که افرادی که می‌خواهند در این حوزه فعالیت داشته باشند وارد عمل شوند و از آن‌ها حمایت کردیم. ضمن این که اگر چاپ اول کتابشان با موفقیت مواجه شد در چاپ‌های بعدی، مرکز گسترش و مستند‌ذی‌نفع نیست و عواید حاصل از فروش این کتاب‌ها به نشران بازمی‌گردد. از طرفی اگر یکی از نشران تمایل داشته باشد تا حق انتشار یکی از آثار موفق را از ما بگیرد و خودش آن را منتشر کند ما این امکان را به آن‌ها می‌دهیم و کار و واگذار می‌کنیم. تلاش ما بر این است که بخش خصوصی برای ورود به این حوزه تشویق شود و

به نظر می‌رسد پیشتر آثار در مرکز گسترش جنبه ترجمه داشته است تا تألیف؟ البته اثر تألیفی هم داشتیم، اما بر کسی پوشیده نیست که کار تألیف بسیار زمان‌بر است و شما برای به نمر رساندن آن باید صورت‌ت باشید. با توجه به وقت کمی که طی این مدت در اختیار داشتیم طبیعی بود که نمی‌توانستیم نتیجه سفارش‌تان را در حوزه تألیف ببینیم. ولی بحث ترجمه هم در مورد آثار فاخر در همه جای دنیا از اهمیت زیادی برخوردار است. ما سعی کردیم این دو بخش را به نوعی به موازات هم پیش ببریم. مرکز مستند و گسترش از آرشو غنی برخوردار است یا در این زمینه با کمیودهایی مواجه است؟ آرشو وجود دارد، اما نه به آن مقهومی که افراد در ذهن دارند ما سعی کردیم طی این مدت به این آرشوها نظم بیشتری بدهیم و آن‌ها را گسترده‌تر کنیم ضمن این که تلاش ما بر این است که در بخش تئوریک یعنی تألیف و ترجمه گام اساسی‌تری برداریم. بسیاری از سیاست‌گذاری‌هایی که مرکز به و ویژه در بخش پژوهش و حوزه نشر انجام داده است، خواسته دوره مدیریت این دوران است، فکر می‌کنید در دوره‌های بعدی هم این سیاست‌گذاری در مقابل نشران ادامه پیدا کند؟ تجربه‌های این سال‌ها نشان داده که معمولاً با تغییر مدیریت‌ها سیاست‌گذاری‌ها هم تغییر پیدا می‌کند اما امیدوارم مدیران جدیدی که به سر کار می‌آیند با دلسوزی در این‌باره عمل کنند و اجازه دهند حوزه پژوهش و نشر بدون رانت و در فضای سالم کارش را دنبال کند.

نزدیک به یک سال است که فعالیتتان را در مدیریت بخش پژوهش آغاز کردید. بسیاری این بخش را مغز متفکر مرکز می‌دانند، در طول این مدت چه کاری برای ارتقای سطح پژوهشی انجام دادید؟ سعی کردیم در این حوزه بخش خصوصی را مورد حمایت قرار دهیم و آثاری را که در بخش سینما و مستند بر اساس نیازهای فرهنگی و علمی منتشر می‌شوند را به ناشرانی بسپاریم که تمایل دارند در این حوزه گام بردارند و ما این اطمینان را داریم که این آثار با کمترین میزان برگشتی در بازار مواجه هستند. از طرفی تمام تلاش ما طی این مدت بر دانش‌افزایی بوده به همین خاطر کیفیت آثاری که ارائه می‌دهیم برای آزار کم‌تیر با ارزش‌تر است، هر چند که بر کسی پوشیده نیست ارائه کار با کیفیت زمان‌بر است، اما ما نخواهیم که کیفیت را فدای کم‌تیر کنیم، طی این مدت چهار کتاب را در حوزه مستند منتشر کردیم. این کتاب‌ها با وجود این که به لحاظ مفهومی در سطح بالایی قرار دارند اما به زبان ساده‌تری نوشته شده ولی این سادگی از ارزش آن‌ها کم نکرده است. به موازات این کار ما فصلنامه‌هایی را ویژه مرکز گسترش منتشر کردیم. این فصلنامه صرفاً جنبه خبرسانی یا پولتن داخلی ندارد و در آن تلاش می‌شود از افراد فرهیخته و با دانش در کنار جوان‌های علاقه‌مند به این حوزه استفاده شود و آثار آن‌ها درج شود. تاکنون سه شماره از این فصلنامه منتشر شده است. تلاش ما بر این بوده از قلم نیروی‌های جوان و مستعد در این بخش بهره بگیریم. البته در کنار بحث نشر سعی کردیم در حوزه‌های دیگر هم وارد عمل شویم.

چه حوزه‌هایی؟ درس گفتارهایی را در مرکز گسترش مستند ایجاد کردیم و این درس گفتارها را در قالب هشت سی‌دی آموزشی ارائه دادیم. ضمن این که نمایش‌های هنثگی را با حضور افراد برجسته به شکل منظمی برگزار کردیم. هدف ما بر این بود که باتوجهی را برای دوست‌داران آثار مستند ایجاد کنیم تا آنجا با حضور استاد‌های این عرصه به نقد و تحلیل آثار مختلف در این حوزه بپردازند، برگزار این برنامه باعث می‌شود، افرادی که در این کلاس‌ها شرکت می‌کنند با فنون نقد در جمع آشنا شوند و در نتیجه‌های جدیدی برایشان باز شود.

نحوه انتشار و انتشار کتاب‌ها به چه شکل است؟

از طریق جشنوری پژوهشی که در مرکز وجود دارد، این نیازسنجی انجام می‌شود و کتاب‌هایی بر اساس این نیازها تألیف و ترجمه می‌شود و در اختیار مخاطبان قرار می‌گیرد، این شورا از افراد صاحب نامی نظیر محمد تهامی‌نژاد، دکتر نامور مطلق، محمود اربابی و... تشکیل شده است.

نحوه واگذاری کتاب‌ها به بخش خصوصی به چه شکل است؟

طی این سال‌ها نشران زیادی بودند که علاقه داشتند که در این حوزه کار کنند ولی شرایط نامناسبی که در نشر وجود داشت باعث شد که آن‌ها وارد فرایند نشر کتاب‌های مرکز گسترش نشوند اما شرایطی را ایجاد کردیم که افرادی که می‌خواهند در این حوزه فعالیت داشته باشند وارد عمل شوند و از آن‌ها حمایت کردیم. ضمن این که اگر چاپ اول کتابشان با موفقیت مواجه شد در چاپ‌های بعدی، مرکز گسترش و مستند‌ذی‌نفع نیست و عواید حاصل از فروش این کتاب‌ها به نشران بازمی‌گردد. از طرفی اگر یکی از نشران تمایل داشته باشد تا حق انتشار یکی از آثار موفق را از ما بگیرد و خودش آن را منتشر کند ما این امکان را به آن‌ها می‌دهیم و کار و واگذار می‌کنیم. تلاش ما بر این است که بخش خصوصی برای ورود به این حوزه تشویق شود و

میلیون تومان عنوان کرد گفت: در این فیلم تصاویر هوایی منحصراً به قدری از طبیعت به نمایش گذاشته شده که تاکنون در هیچ فیلم ایرانی سابقه نداشته است. چیز دیگری که در فیلم دارای اهمیت است، این است که تا به حال تصاویر خوبی از گونه‌هایی مانند گرگ خاکستری و عقاب طلایی وجود نداشت و ما توانسته‌ایم تصاویر بسیاری خوبی از مراحل تولد و پرورش توله‌ها و جوجه‌های این دو گونه را ثبت کنیم. وی گفت: حتی تصاویری ناب که ممکن است در مستند دنیا هم سابقه نداشته باشد، را به ثبت رسانده‌ایم. از جمله تصویر جدال دو جوجه عقاب و کشته شدن یکی توسط دیگری!

به عمل آوردند که در آن استان‌ها فعالیت کنیم. من پس از بازدید کوتاهی که از استان همدان داشتم متوجه‌شدم زمینه و استعداد قابل توجهی برای ساخت فیلم وجود دارد و به همین دلیل به پیشنهاد شبکه استانی همدان پاسخ مثبت دادم. وی در پاسخ به این که در پروسه تولید، چقدر مطابق خواسته و سلیقه سفارش‌دهنده پیش رفتید، اظهار داشت: آقای میسر مدیر محترم صدا و سیما و مرکز همدان بنا به اطلاع قبلی، کاملاً با سبک فیلمسازی مورد علاقه من آشنا بودند و می‌دانستند تخصص من در ساخت فیلم‌های حیات وحش و معرفی تنوع زیستی مناطق مختلف ایران است. ایشان از دغدغه‌ها و اهداف ما به خوبی اطلاع داشتند و به همین خاطر دست ما را باز گذاشته و فضای مناسبی را برای اجرای ایده‌های ما مهیا کردند.

حاصل سال‌ها پژوهش در حیات وحش

وی در خصوص زمان آغاز تحقیقات تا تدوین نهایی فیلم «سفر به آمادای» گفت: فیلم از اسفند ۹۱ کلید خورد و پروسه ساخت آن تا مهر ۹۲ طول کشید. یعنی ما ۸ ماه درگیر اجرای این پروژه بودیم. این فیلم یکی از سنگین‌ترین و پرخرج‌ترین فیلم‌های سینمای مستند ایران بوده است. وی خاطر نشان کرد: کار تصویربرداری این فیلم ۱۲ ماه و مراحل نگارش متن و تدوین آن نیز ۸ ماه طول کشیده است. خوشبختانه از همان ابتدا دوستان خوبی در همدان پیدا کردیم که ما را در جریان نتایج پژوهش‌های چندین ساله خود قرار دادند. اگر محبت‌ها و دلسوزی‌های آن‌ها نبود معلوم نبود زمان ساخت فیلم چقدر طولانی‌تر می‌شد. برخی از آن‌ها دانشجویان بودند و بعضی دیگر طبیعت‌گرد.

تصاویر منحصراً به‌فرد

از گرگ خاکستری و عقاب طلایی این کارگردان گفت: جا دارد از جناب مهندس محمدجعفر علیزاده که استاد دانشگاه آزاد و مؤسس موزه حیات وحش استان همدان هستند و در بخش تحقیق درباره پستانداران به ما کمک‌های فراوان کردند تشکر ویژه‌ای داشته باشیم. همچنین از دکتر آریا شفافیی‌پور که پژوهش‌های مربوط به بخش پرندگان را بر عهده داشتند و نیز آقای محمد اصغری هوشناس مشهور کشورمان سیاست‌ویژه‌ای داریم. وی هزینه ساخت مستند «سفر به آمادای» را حدود یکصد و چهل

پر تره

آیدار آینه شاملو

«آیدا در آینه شاملو» عنوان تازه‌ترین اثر مختار شکرپی پور است. فیلم پیرامون جایگاه جلوه و نقش ایذا همسر احمد شاملو شاعر و نویسنده پرآوازه ایران است که شامل گفتگوهایی با نزدیک‌ترین افراد به شاملو است، همان کسانی که امروز در حوزه فعالیت خود جایگاهی فرا دارند. این فیلم که اولین نمایش خود را امروز سه‌شنبه پشت سر خواهد گذاشت، قرار است طی مراسمی خاص در روز جمعه و هم‌زمان با کارن دوم فیلم‌فستیوال خود را در جشنواره سینما حقیقت رقم بزند.

عضو ای‌دی‌ان، مسئول پیچ مستند)، دان مک کارتنی سیمپسون (انگلیس)، تهیه‌کننده)، ریچارد پتیگرو (امریکا) مدیر باستان‌شناسی تک، بینا ساری (یونان) مدیر بازار مستند تمساولنیک، ایتیکا منگیویچز (لهستان) فیلمساز، ایتالیا) مدیر بخش سینما موزه مردم‌شناسی، ماریو ستری‌دیس (یونان) فیلمساز، کرتستیانا پرشون (فیلمساز)، فیلیپو تیکوزی (ایتالیا) فیلمساز، ساتورو ایتو (ژاپن) فیلمساز، پاتریشیا نه‌وس (مکائو) فیلمساز، فاطمه کریمه سونیوسل (ترکیه) تهیه‌کننده ارشد شبکه تی‌آر تی)، سسیل گامارد (فرانسه) فیلمساز، فردریک تری (فرانسه) فیلمساز، برسا رو کافانبرگ (فیلمساز)، کازنیسکا ریزارد (لهستان) فیلمساز، پاول فردک (لهستان) فیلمساز، ووژتک سوزلو (لهستان) فیلمساز، تهیه‌کننده)، خوزه کوهن (مکزیک) فیلمساز، سلین کاریدرو (سوئیس) فیلمساز، آلین سوتر (سوئیس) فیلمساز، مونیکا پاول‌زوک (لهستان) فیلمساز، دیوید لیرون (امریکا) فیلمساز، آمی لیرون (امریکا) فیلمساز، کاتارینا شارکا (لهستان) لوک شاپ‌ای‌دی‌ان)، ماریون پوزو (فرانسه) فیلمساز)، کریستف کوواس (مجارستان) فیلمساز). ضمناً تقی امرانی (نماینده جشنواره مستند شفیلد)، پدram خسر‌نژاد (نماینده جشنواره مردم‌شناسی) و مینا داری (فرانسه) مسئول ورک شاپ و ب‌داک) نیز از ایرانیان مقیم خارج هستند که در جشنواره هشتم سینما حقیقت حضور دارند.